

VAN UK TOT STUK lees-versie

Stichting Talento Metissimo

Karen

Drs. CCM Langerwerf MSc.

Info: WWW.TalentoMetissimo.nl

© CCML

20 februari 2016
ALV MBGF

DE NAAM TALENTO METISSIMO

Talento **Nieuwe taal Esperanto**

Metis **Oud Grieks**
Godin verstand/wijsheid
1e vrouw van Zeus

Issimo **Uitgang nieuw Latijn/Italiaans**
“Muzische” dynamiek voor
verstand CQ wijsheid

Metissimo

WAT DOET STICHTING T. METISSIMO op MUZIEKGEBIED?

Per 6-1-16 T. Metissimo ↔ MBGF ↔ KNMO

Doel Talent (door) ontwikkeling;
ieder op zijn eigen niveau

Hoe Maatwerk aanbieden

Voor wie Talenten Beta, **Cultuur** → ABC
R & I Auditieve & Visuele LP's

PEERICS

Preventie
Educatie & Examens
Research & Innovatie
Coaching & Support

PRECISE
IS EEN
ANAGRAM
VOOR PEERICS

OPBOUW LEZING: VAN UK TOT STUK

1. Spraak-/Taal-/Muziekontwikkeling: UK, PUK, STUK
2. Toetsing en Methode in NL & Engeland
3. **Scheutje Science bij de Solfège alla Metissimo!**
4. Resultaten

Metissimo

en een vragenrondje...⁴

1. SPRAAK

UK → UKKEPUK 0-2 jaar

www.ukkupuk.be

Prematuur

Aanleg CZS, nieren en oren

Luidkeels

Geboorte, honger, poepbroek e.d.

Brabbeltalenten

Muziek op school, eerste solfège

Grofweg 3 Niveau's IQ's

←100 →

1. SPRAAK: PUK 2-5 jaar

COMMUNI-wattus ?

Stille genieters

Denkers

Spraakwatervallen

Doeners

De eerste vragen

Groen ?

Klankleuren

Beige vlinder

Luizeveren versus lucifers

Grapjas

<http://methodes.wikiwijsleermiddelenplein.nl>

Metissimo

1. KLANKEN

STUK van 6-12 JAAR

- **Verwondering van Horen & Zien**

- **Ontdekkingsreis: afstemmen**

Wacht, niet schieten.

Wacht niet, schieten.

- **Tot 12 jaar invloed op de SYNAPTO-GENESE**

Hoe meet je dat ?

www.jmouders.nl

2. TOETSING

ONDERWIJS: TOETSING IS WETTELIJK VERPLICHT IN NL

- **Praktijk + Theorie a.h.v. eindtermen**
- **Herkansing(en)**
- **Reflectiemogelijkheid: inzage, gesprek**
Muziekuitvoering = Toetsing

pixabe.com

2. TOETSING HAFABRA & ABRSM

Koninklijke Muziekbond Nederland

HAFABRA methode: slagwerk, blaasinstrumenten
Level A, B, C, D Prima voor strijkers: **HAFABRASY ?**
20-02-16: MBGF Primeur: 1e digitale toets!

Koninklijke Muziekscholen Engeland

The **A**ssociated **B**oard of the **R**oyal **S**chools of **M**usic
is an examinations board and registered charity,
based in London, UK Level 1- 8

2. KC Den Haag toelating: HAFA D & ABRSM 5

Navraag bij KC - KNMO – ABRSM

Door wie en hoe vastgesteld?	→ onbekend
Onderzoek musici (blaas/strijk/slag)?	→ ”
Onderzoek amateur & profs?	→ ”
Onderzoek NL versus Engeland?	→ ”

Voorlopig onderzoek werkvloer wijst uit

Theorie (T): HAFA T: **D** = ABRSM T: **8?**

Praktijk (P): HAFA P: **C-D** = ABRSM P: **5 – 8?**

P- levels lopen uiteen → Meningen verschillen
Feiten? Consensus?

2. TOETSING & UITSLAG

Digitalefotografietips.nl

- KNMO** Jury-rapport, **diploma**
- CONCOURS** Wel rapportage, geen foto-reportage
- FIDE** Europese regelgeving fotografie schaaak
- Bescherming **jeugdigen** in NL tegen flitsgedrag
- Bij Concoursen, wedstrijden e.a.
Door Ouders, trainers, fotografen, e.a.
Taak Bonden, NOC/NSF, Ministerie's e.a.
- POSITIEVE PR is belangrijk, voor iedereen.**

Metissimo

Docent: Voorbeeldfunctie!

2. Uitslag toets: er wel wat mee doen...

1e preventie afhaken leerlingen

- 1. THEORIE** Oorzaak: Saai, moeilijk, IQ, functie?, werkhouding etc.
Ook bij conservatoria studenten/docenten
→ LL + studenten die afhaken
Aanpak : **Methode**, toetsing,
- 2. PRAKTIJK** Oorzaak: Werkhouding, samenwerking, techniek etc.
Aanpak : Repertoire, niveau, techniek, toetsing
- 3. DOCENT** 2 vakken: Praktijk + Theorie (o.a.); niet handig
Praktijk : 1 op 1 lesgeven, Theorie: groep
Bewustwording “Fehler” technieken, blessures e.a.
- 4. NOOTJE** Onderzoek nodig
- Toetsingen: teveel → averechts effect
 - Erkenning natuurtalenten bij zoal toetsinstanties
 - Autodidactie en/of jeugdige natuurtechnieken:
- VB: M. Callas, E. Verheij, P. Jacobs, T. v. Leer e.v.a.!!!

2. WAAR MUZIEKLES ?

BS, VO, BSO, verenigingen, thuis, elders

Groep 7-8 kennis & vaardigheden o.a.:

- Zwemmen A , Jeugd EHBO, Verkeersexamen fiets
- Schaken Brunia Stap 1 + 2
- Eindmusical
- **Basismuziekdiploma level a**

Buitenschoolse activiteit BS-VO

- Orkest, ensemble, koor
→ HAFA A, B, C, D haalbaar

wensmuziek.com

Opmerking: Toonhoogteontwikkeling

- Synaptogeneseproces tot ca. 12 jaar

Solfége (bewustwording) ondersteunt dit proces.

3. SOLFÈGE MET EEN SCHEUTJE SIENCE

stukje geschiedenis

ROND 1999: AANVANG RESEARCH ADAPTATIE en ACCEPTATIE

- Sociobiologie door OUN cursus gedragsbiologie: Aap, Noot, Mies
- Research zelf voortgezet na bacterie-vondst RUN-MMB
- Vertaalslag auditieve- en visuele leerprocessen
- Hulpmiddelen: Muziek, Biologie, MMB, toxicologie, bio-informatica, Science, NLT etc. etc.
- Hoofdrol is **levenservaring**: eindresultaat telt!

Ca. 2004/5 **NOTENBOOG**; Klankmethode gemaakt als leesmoeder
(*Terzijde: ook gediplomeerd orkest- en koordirigente*)

2006 **OPMAAT**; muziektheorie 1995:
– ca. 30 jaar lesgeven theorie als vrijwilliger
– Waspik – JO Brakkenstein – KK Pinakeltjes HLS – KK Bemmél
– UDI Bemmél: 5 pilots laatste 3 jaar nieuwe methode

Sept. 2016 **Resultaat:** Andere opzet muziektheorie HAFA A-B-C-D:
– Uitgangspunt **Solfège** in een nieuw jasje
– Basis-level “a” voor de basisscholen
– Grotere Pilot start in september 2016

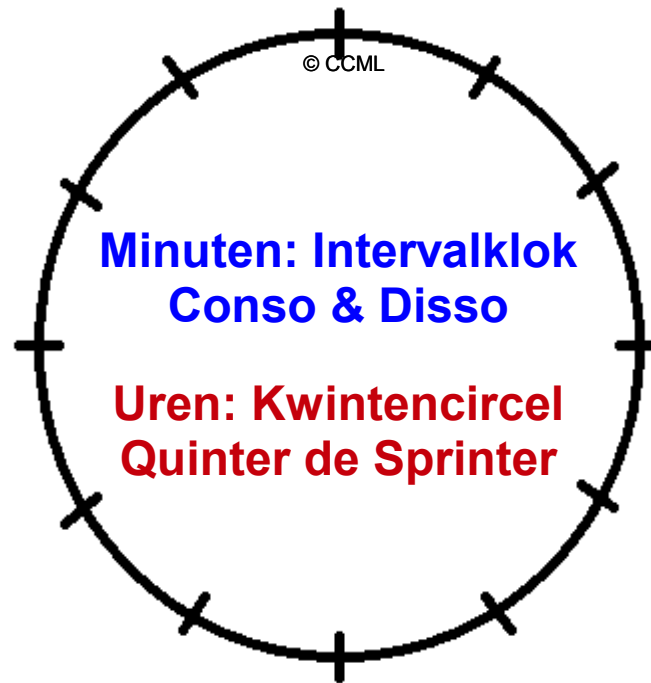
3. SOLFÈGE MET EEN SCHEUTJE SIENCE BOVENBOUW BS + VO

KLOK: uren, minuten en “spring”-tonen

Welke
Klok?

Minutenklok
Toon -klok
Interval -klok
Melodie -klok
Harmonie-klok

Urenklok
Kwintencircel

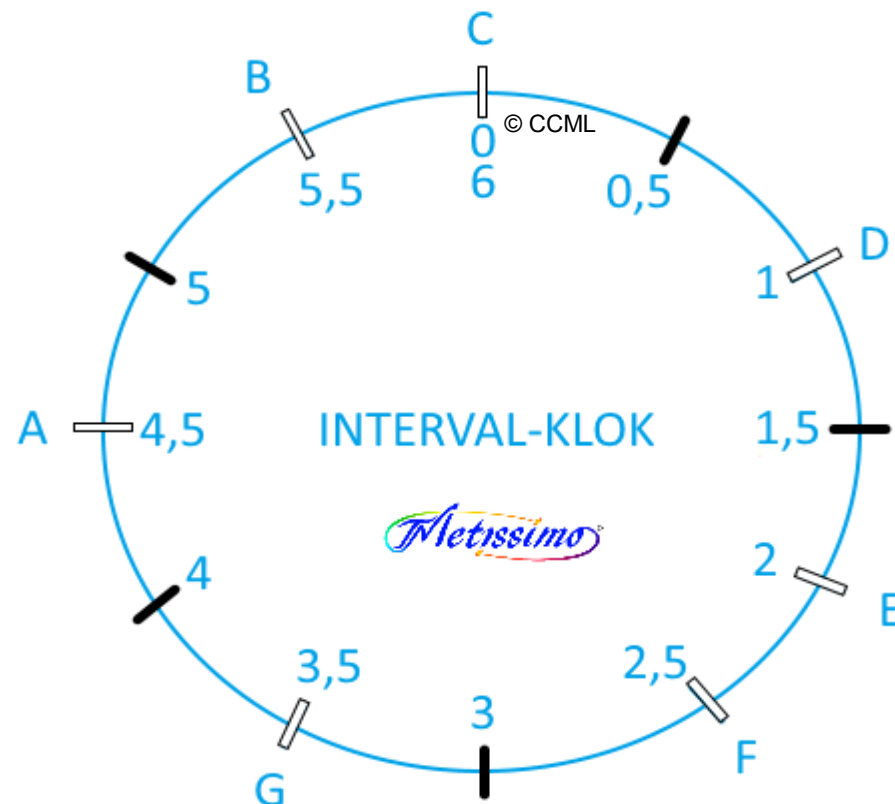

NIEUW
Sept. 2016!

METIS
Muziek-Klok

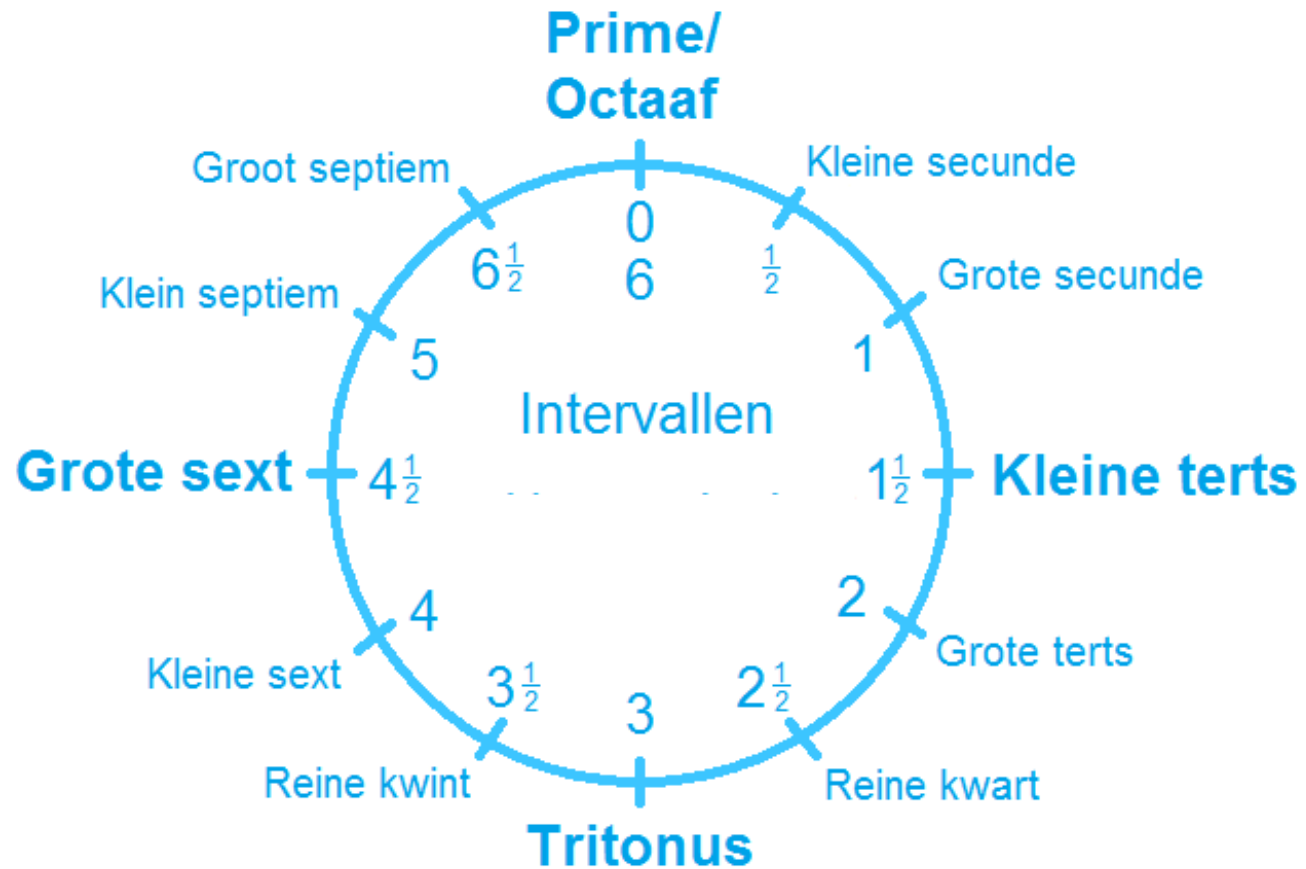
Metissimo

3. SOLFÈGE MET EEN SCHEUTJE SIENCE “Springtonen” → intervalklok

De 12 toonsafstanden op een piano
vormen de tafel van 5
en de minutenklok

LEVEL A = 0 – 3 ½ → HALF UUR → 8 intervallen
LEVEL B = 0 – 6 → HELE KLOK → 13 intervallen
BS instap-LEVEL a = 5 intervallen → song-/melodieklok

Metissimo

Let op: Er zijn 12 + 1 = 13 namen...

3. Intervalklok → MELODIE werkwijze

- Bottom up benadering: Start met prime & hele secunde BV.:
R1: Row- row G2: Rudolf K3: No limits
- Top down benadering: Start met de “4 kwartieren” BV.:
R1: Row- row K3: No limits T = Leidtoon G6: Berend Botje
- Dan opvullen: tert, kwart, kwint: Werk naar Conso/Disso toe!
- Iedereen 'n eigen interval-klok → Koper, hout, strijk, zang, etc.
(afhankelijk van b.v. de boventoonreeksen)
- Ongeacht taal, afkomst, religie, etc.
- Song-/Melodieklok verandert gewoon met de top 100 mee...

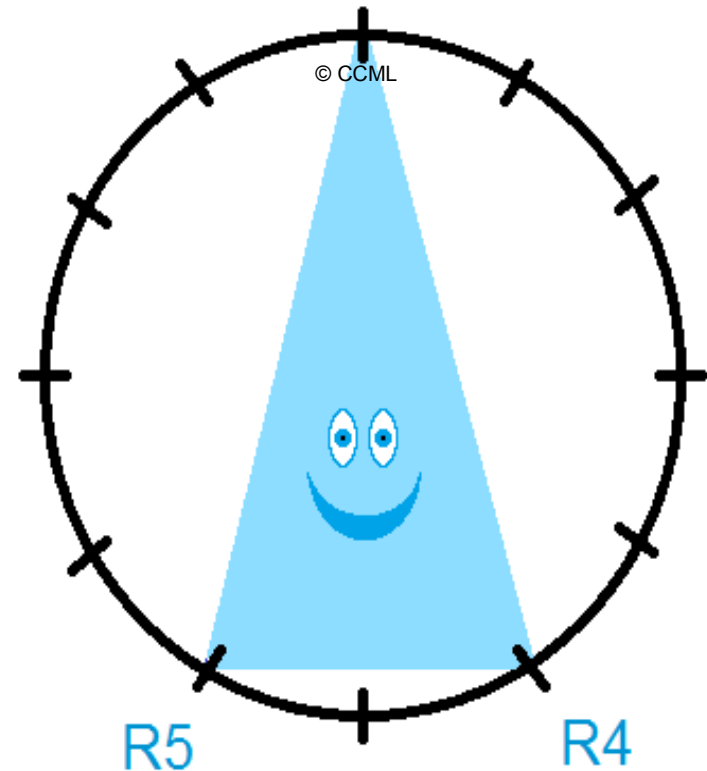
3. SOLFÈGE MET EEN SCHEUTJE SIENCE

Intervalklok → melodie & harmonie
melodie-/liedjes-/songklok

Hoi ik heet
CONSO,
En jij?
Zing je mee?

Metissimo

Consonant
R1/R8

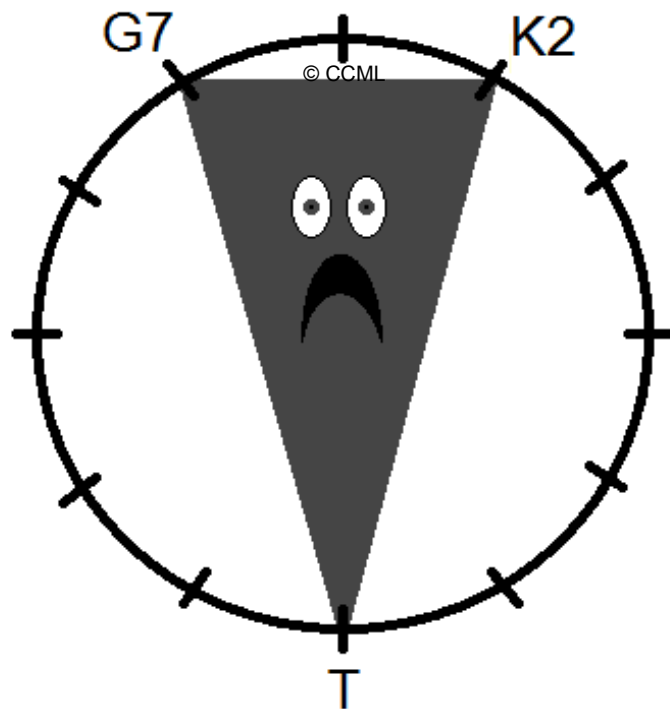

Hoe zien de conso's eruit op de notenklok?

3. SOLFÈGE MET EEN SCHEUTJE SIENCE

Intervalklok → melodie & harmonie
melodie-/liedjes-/songklok

Dissonant

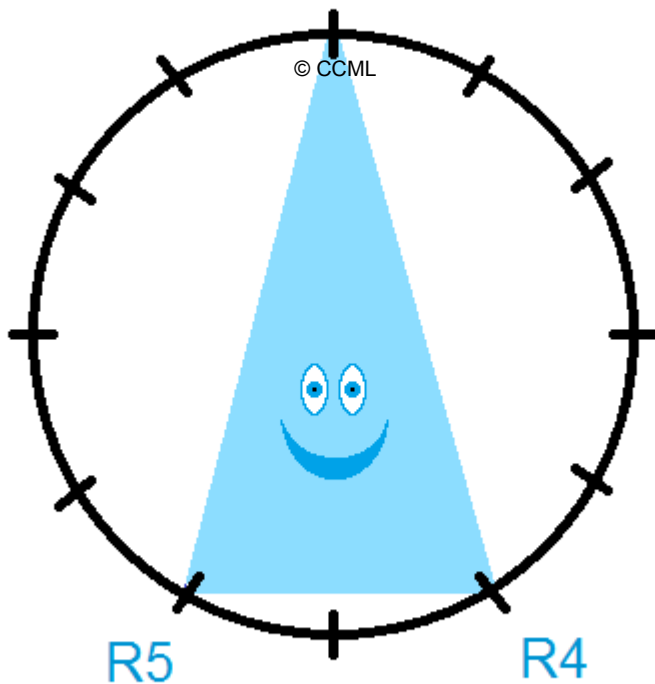
Aangenaam
Kennis te maken
met **DISSO**;
Griezel je mee?

Hoe zien de disso's er uit op de notenklok?

3. 't Sprookje van Conso & Disso :

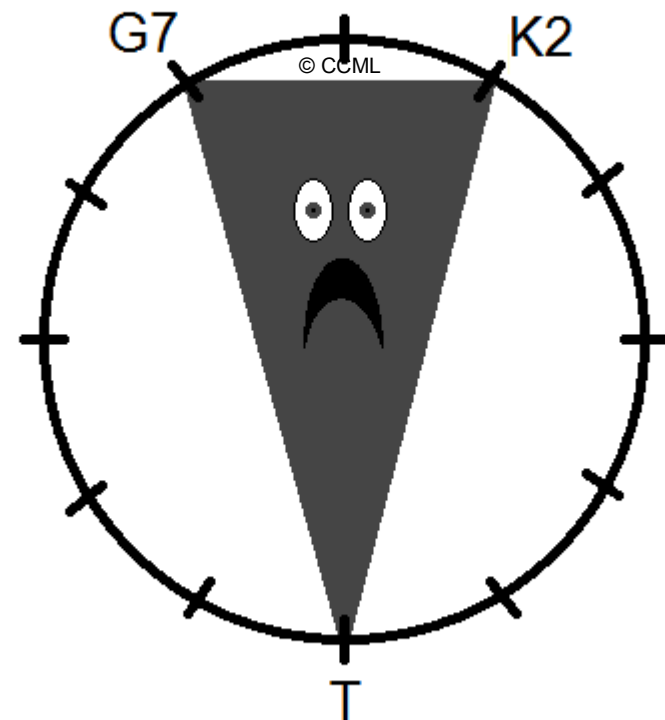
Over een toontje dat niet gehoord mocht worden...

Consonant
R1/R8

CONSO

Dissonant

DISSO

4. Resultaten

EFFECTIVITEIT BIJ LEERLINGEN VERENIGING

1. Geen overvolle bordjes bij gemiddelde leerling
2. LL halen betere cijfers HAFA A & B: 5 pilots in 3 jaar bij 80% aanwezigheid in 12 lessen + 2 proeftoetsen
3. LL komen zelf met ideeën → leuk!
4. Onverwachts bijzondere resultaten van LL bij wiskunde → research
5. Beter inzicht in leerproblematiek door inzet van Solfège

ACHTERGROND METHODE ZELF

1. Een visualisatie van het toonsysteem
2. Klassiek Europees systeem blijft volledig intact
3. Top-down en Bottom-up benadering
4. Zowel vertraging als verbreding/verdieping/verrijking
5. Wetenschappelijke wiskundige bewijskracht (EB) voor “Disso”
6. Voortzetting research Metissimo LP's (leerprocessen) functies etc.

4. T. Metissimo's muziek-materiaal van uk tot stuk

IN SEPT. 2016!

Nieuw muziek-theorie-boek:

Intervalklok + tabellen

Conso en Disso

Melodie- Songklok

Quinter de Sprinter

op de ladders

Ritmekaart

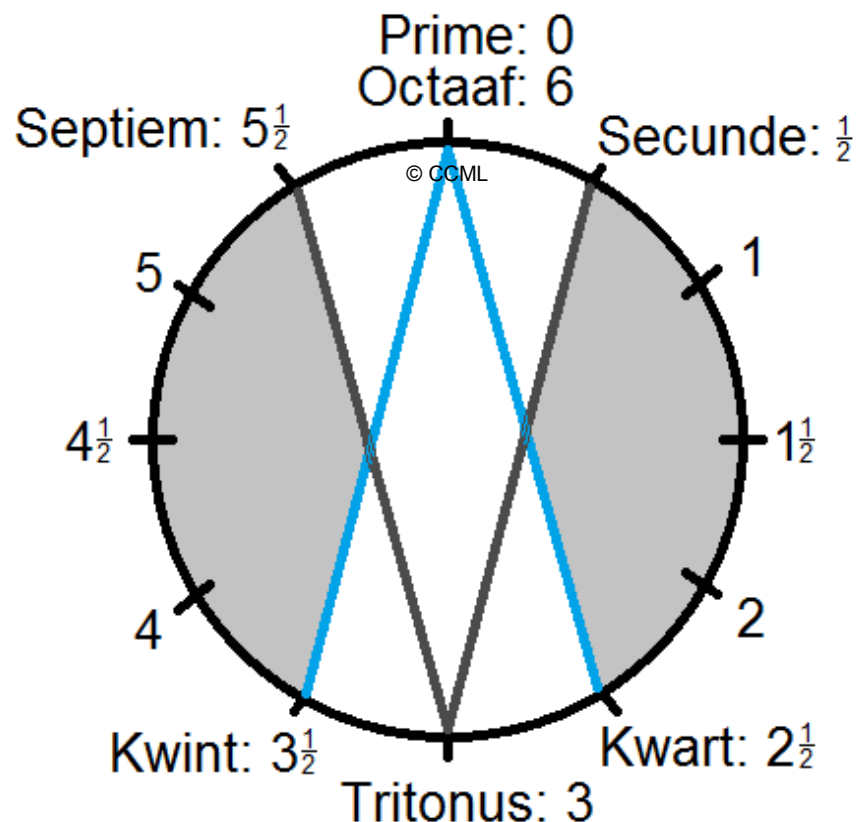
Oefenbladen

METIS-MUZIEK-KLOK

Bio-Music-Science:

Geluid- & Muziekproefjes

Metissimo

V = Dissonant

△ = Consonant

■ = Onvolkomen consonant

Misconceptionen & Literatuur

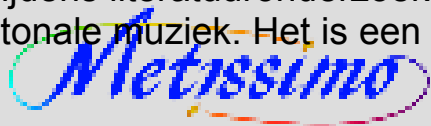
Het solfège systeem Conso-Disso zoals hierboven is geschetst, is samen met vele kinderen in de loop der jaren ontstaan door samen te kijken en te luisteren. Middels retrospectief literatuuronderzoek zijn interessante aanwijzingen gevonden. Tevens geef ik enkele misconcepten aan.

De naam **prime** (Latijn) voor het eerste interval met de afstand 0 roept verwarring op bij leerlingen. Uitleg dat het getal 0 pas na 1600 werd geaccepteerd heft dit op. Zelfs de wiskundige groep van Pythagoras (Grieks) accepteerde het getal 0 niet. Men begon bij 1 te tellen. Het klinkt plausibel dat dit een mogelijke oorzaak is dat de naam prime staat voor de afstand 0. Leerling Menke kwam zelf met een mooi VB dat haar Franse boek begon met hoofdstuk 0 ipv 1!
<http://www.gva.be/cnt/oid90282/archief-de-geschiedenis-van-nul-het-cijfer-dat-de-wereld-veranderde>

De **Tritonus** waar geen liedjes voor zijn...hoe los je dat op? Door te vergelijken met de G7. Beide intervallen roepen eenzelfde gevoel op, hebben een grote herkenning en allebei hebben ze de functie van leidtoon die om een duidelijke oplossing vraagt. Zo worden Conso en Disso dikke maatjes, ze hebben elkaar nodig! En wat blijkt: LL vinden het een gemakkelijk en een leuk interval: lekker stoer! Ik noem "de Tritonus de lage leidtoon" en "het groot septiem de hoge leidtoon", net zoals in het bekende "Maria" van Bernstein (West Side Story). Door deze relatie worden ze allebei gemakkelijk onthouden. Zo ontstond de dissonante driehoek. Tijdens onderzoek vond ik dat wiskundigen zoals **Euler**, **Huygens** en **Fokker** over de Tritonus hadden gepubliceerd. Voor leerlingen en docenten vond ik deze publicatie van de wiskundige **Van de Craats** erg mooi en aanvullend:
http://www.fi.uu.nl/wiskrant/artikelen/artikelen11-20/151/151september_vandecraats.pdf

- Na rijp beraad is besloten met de leerlingen en betrokkenen om de klok **interval-klok** te noemen. Deze klok is een visualisatie van de intervallen die worden getoetst. De methodiek vormt samen met de tabellen een geheel. Let op: Verwar voor de jeugdigen de intervalklok niet met de kwintencircel. Zelf gebruik ik structureel **blauw voor de intervallen** met **Conso** en **Disso** en **rood voor de kwintencirkels** met **Quinter de Sprinter**. In de praktijk noemen we het voor het gemak ook wel de Metis-muziek-klok omdat er alles op zit wat we nodig hebben voor de theorie. Vanaf september 2016 is een nieuw muziektheorieboek verkrijgbaar via T.Metissimo en ook de Metis Muziek-klok.

- Tijdens literatuuronderzoek ontdekte ik op 6-3-16 dat **Peter Schat** veel eerder een soort toonklok had bedacht vanuit de atonale muziek. Het is een must dat ik dit vermeld! <https://duodenum.home.xs4all.nl/triosonic/docs/toonklok-n.html#comp>

Aanvullende informatie is altijd welkom! Groetjes, Karen.

Sir Thomas Beecham, Brits dirigent 1879-1961

**“Goede muziek dringt
gemakkelijk in het oor
en verlaat moeilijk
het geheugen”**

VAN UK TOT STUK

Namens St. Talento Metissimo

**Allen hartelijke dank voor uw aandacht.
Speciale dank gaat uit naar de MBGF
voor de organisatie op 20 februari 2016 !**

Karen Langerwerf

Info: WWW.TalentoMetissimo.nl

© CCML

**20 februari 2016
ALV MBGF**